

חוק צער בעלי חיים, התשנ"ד-1994*

- הג' ...
1. בחוק זה –
- "ארגון למען בעלי חיים" – תאגיד רשום שמטרתו ועיסוקו הגנה על בעלי חיים, מניעת סבל מהם ודאגה לרווחתם;
- "בעל חיים" – בעל חוליות למעט אדם;
- "הממונה" – רופא וטרינר, עובד השירותים הוטרינריים במשרד החקלאות שמינה המנהל לענין חוק זה;
- "המנהל" – מנהל השירותים הוטרינריים במשרד החקלאות;
- "מתקן מוגן" – מתקן כאמור בסעיף 8(ג) שבו מוחזקים בעלי חיים וניתן להם טיפול;
- "נאמן בעלי חיים" – מי שהתמנה להיות נאמן בעלי חיים לפי סעיף 7;
- "הקרן" – הקרן למען בעלי חיים שהוקמה לפי סעיף 14.
2. (א) לא יענה אדם בעל חיים, לא יתאכזר אליו ולא יתעלל בו בדרך כלשהי.
- (ב) לא ישסה אדם בעל חיים אחד בבעל חיים אחר.
- (ג) לא יארגן אדם תחרות קרבות בין בעלי חיים.
3. (א) לא יעביד אדם בעל חיים שאינו מסוגל לעבוד עקב מצבו הגופני.
- (ב) לא יעביד אדם בעל חיים עד כדי אפיסת כוחות.
4. לא יומת בעל חיים בסטריכנין או ברעל אחר שקבע המנהל בהודעה ברשומות, אלא אם כן נתן המנהל היתר לכך.
5. המנהל ימנה, מבין עובדי המדינה ועובדי הרשויות המקומיות, מפקחים לענין חוק זה.
6. (א) היה לממונה, למפקח או לשוטר, יסוד סביר להניח כי נעברה עבירה על חוק זה רשאים הם להיכנס לכל מקום ולערוך בו חיפוש; אולם אין להיכנס לחצרים של אדם אלא לפי צו חיפוש מאת בית משפט שלום.
- (ב) לממונה ולמפקח כאמור תהיה סמכות לערוך חקירות על עבירות לפי חוק זה; בהשתמשם בסמכות כאמור –
- (1) תהיינה להם סמכויות שוטר לפי סעיף 2 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969¹;
- (2) יהיו רשאים להשתמש בכל הסמכויות הנתונות לקצין משטרה בדרגת מפקח לפי סעיף 2 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות)², וסעיף 3 לפקודה האמורה יחול על הודעה שרשמו מכוח סמכות זו.

* נתקבל בכנסת ביום כ"ח בטבת התשנ"ד (11 בינואר 1994); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק 2127, מיום ו' באדר ב' התשנ"ב (11 במרס 1992), עמ' 298.

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 12, עמ' 284; סיח התש"ן, עמ' 16.

² חוקי אי"י, כרך א', פרק ל"ד; סיח התשכ"ה, עמ' 53.

7. השר לאיכות הסביבה, בהסכמת מפקד מחוז במשטרת ישראל, רשאי למנות כל אדם להיות נאמן בעלי חיים. נאמן בעלי חיים שמונה כאמור, רשאי, לאחר שהציג תעודת מינויו כנאמן בעלי חיים, לדרוש, לצורך הגשת תלונה, ממי שעבר לנגד עיניו עבירה על חוק זה, להודעות בפניו; מי שנדרש להודעות כאמור חייב לעשות כן.

תפיסת בעל
חיים

8. (א) הממונה, שוטר או מפקח רשאים לתפוס בעל חיים שיש להם יסוד סביר לחשוד שנעברה בו עבירה לפי סעיפים 2 או 3, אולם אין לתפוס בעל חיים בחצרים של אדם אלא לפי צו של שופט בית משפט שלום.

(ב) תפיסת בעל חיים כאמור בסעיף קטן (א) יכול שתיעשה על פי צו של שופט בית משפט שלום גם על ידי נאמן בעלי חיים שהוסמך לכך על ידי הממונה.

(ג) בעל חיים שנתפס לפי סעיפים קטנים (א) או (ב) יועבר למתקן מוגן שהמנהל הכיר בו והפועל לפי תנאים שקבע.

הודעה על
תפיסה ושחרור

9. (א) הועבר בעל חיים למתקן מוגן ימסור האחראי למתקן או מי שהוסמך על ידיו, הודעה על כך לבעליו או למחזיק בו, ככל הניתן בנסיבות הענין.

(ב) ביקש הבעלים או המחזיק של בעל חיים הנמצא במתקן מוגן להחזירו לרשותו, יוחזר בעל החיים אליו לאחר שהתקיימו כל אלה:

(1) בעל החיים נמצא במצב גופני ראוי להחזרה;

(2) המבקש שילם את ההוצאות שהוטלו עליו לפי סעיף 11;

(3) המבקש הפקיד אצל הממונה, התחייבות כנוסח שקבע המנהל, כי לא יעבור על הוראות חוק זה.

סייג להחזרת
בעל חיים

10. (א) על אף האמור בסעיף 9, אחראי על מתקן מוגן שיש לו יסוד סביר להניח שהבעלים או המחזיק של בעל חיים יעברו עבירה לפי סעיף 2 או 3, רשאי הוא באישור מפקח, לא להחזיר את בעל החיים לבעלים או למחזיק ולהשאירו במתקן המוגן; האחראי יודיע על כך לבעלים או למחזיק.

(ב) (1) הבעלים או המחזיק רשאים לפנות לבית משפט השלום תוך 20 ימים מיום קבלת ההודעה כתביעה לקבל בחזרה את בעל החיים;

(2) הוגשה תביעה כאמור יוחזק בעל החיים במתקן המוגן עד לסיום ההליכים בבית המשפט;

(3) בית המשפט יהיה מוסמך לפסוק בענין הוצאות אחזקתו של בעל החיים במתקן;

(4) פסק בית המשפט כי אין להשיב את בעל החיים לתובע - יחולו הוראות סעיף 12.

תשלום הוצאות

11. הבעלים או המחזיק של בעל חיים שהובא למתקן מוגן לפי סעיף 8, ישא בהוצאות הובלתו למתקן המוגן, הזנתו והטיפול בו, כפי שקבע המנהל בכללים ורשאי מי שהוציא את ההוצאות או מי מטעמו, להיפרע מהבעלים או מהמחזיק.

העברת בעלות

12. (א) נמסרה הודעה לפי סעיף 9(א), והבעלים או המחזיק לא ביקשו את החזרת בעל החיים לרשותם תוך 20 ימים מהיום שנמסרה להם ההודעה, יראו את בעל החיים כבעל חיים שאין לו בעלים והממונה רשאי למסרו לאחר; לא ניתן היה למסור הודעה כאמור, יימנו 20 הימים מיום העברת בעל החיים למתקן המוגן.

(ב) נמסר בעל החיים לאחר תינתן לו תעודת בעלות על גבי טופס שקבע המנהל והבעלות של כל אדם אחר עליו תפקע, אולם רשאי בית משפט שלום מטעמים מיוחדים שיירשמו, להחזיר את בעל החיים לבעליו הקודמים.

(ג) היה בעל החיים בעל ערך – יימסר תמורת תשלום שיקבע הממונה.

(ד) סכום התשלום שהתקבל לפי סעיף קטן (ג), בניכוי הוצאות על פי סעיף 11, יעמוד לזכות הבעלים או המחזיק הקודמים ותימסר להם הודעה על כך; לא נמצאו הבעלים או המחזיק כאמור, או לא תבעו את הסכום העומד לרשותם תוך 30 ימים, יחולט הסכום לקרן.

13. (א) נוכח הממונה או רופא וטרינר עובד ציבור שהמנהל הסמיכו לכך, כי בעל חיים חולה או סובל, ואינו מקבל טיפול רפואי הולם, רשאים הם להעבירו למתקן מוגן או לצוות על המתתו, הכל לפי מצבו הרפואי.

כפיית טיפול
או המתה

(ב) המתת בעל חיים תבוצע תוך מניעת סבל מיותר והבעלים או המחזיק ישאו בהוצאות ההמתה.

14. (א) מוקמת בזה קרן למען בעלי חיים במסגרת המשרד לאיכות הסביבה.

קרן למען
בעלי חיים

(ב) מטרת הקרן לרכז אמצעים כספיים שישימשו לחינוך, להסברה, להדרכה, לסיוע לארגונים למען בעלי חיים ולקידום מטרותיו של חוק זה.

(ג) כספי הקרן יבואו מתקציב המדינה, מתרומות ומקנסות לפי סעיף 17.

(ד) השר לאיכות הסביבה יקבע בתקנות את הרכב הקרן, סמכויותיה וסדרי עבודתה וידווח בסוף כל שנת תקציב לוועדת החינוך והתרבות של הכנסת על פעולות הקרן, הכנסותיה והוצאותיה.

15. ארגון למען בעלי חיים – שאישר השר לאיכות הסביבה לאחר התייעצות עם שר החקלאות – רשאי, לאחר שקיבל לכך אישור מפרקליט מחוז להגיש קובלנה לבית משפט כאמור בסעיף 68 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982⁵, על עבירה לפי חוק זה.

קובלנה פלילית

16. חוק זה לא יחול על המתת בעלי חיים שנעשתה לצרכי מאכל אדם.

סייג לתחולה

17. (א) העובר על הוראת סעיף 2, דינו – מאסר שלוש שנים.

עונשין וייעוד
קנסות

(ב) העובר על הוראות סעיפים 3 או 4, דינו – מאסר שנה.

(ג) נעברה עבירה לפי סעיף 3 יואשם בעבירה גם הבעלים או המחזיק של בעל החיים, זולת אם הוכיח שהעבירה נעברה שלא בידיעתו ושנקט את כל האמצעים הסבירים למניעתה.

(ד) מי שלא הזדהה לאחר שנדרש לעשות כן לפי סעיף 7, דינו – קנס.

(ה) קנס שהוטל בעבירה לפי חוק זה ישולם לקרן.

18. (א) חוק זה אינו גורע מהוראות פקודת הכלבת, 1934⁴, פקודת מחלות בעלי חיים [נוסח חדש], התשמ"ה-1985⁵, חוק להגנת חיית הבר, התשט"ו-1955⁶, חוק גנים לאומיים, שמורות טבע,

שמירת דינים

⁵ סי"ח התשמ"ב, עמ' 43.

⁴ ע"ד 1934, תוס' 1, עמ' 272.

⁶ סי"ח התשמ"ה, עמ' 84.

⁶ סי"ח התשט"ו, עמ' 10.

אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ב-1992, פקודת הדיג, 1937, חוק הגנת הצומח, התשט"ז-1956, ופקודת בריאות העם, 1940¹⁰.

(ב) מי שמבצע הוראות רופא וטרינר ממשלתי לפי פקודת הכלבת, 1934, או לפי פקודת מחלות בעלי חיים [נוסח חדש], התשמ"ה-1985, לא יראוהו כעובר על הוראות סעיף 2.

19. שר החקלאות ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי באישור ועדת החינוך והתרבות של הכנסת, ובהתחשב בצרכי החקלאות להתקין תקנות לביצועו ולשם השגת מטרתו של חוק זה, לרבות בענין -

(1) תנאי החזקה של בעלי חיים לרבות החזקת בעלי חיים בחנויות לחיות מחמד;

(2) תנאי הובלה של בעלי חיים;

(3) אופן המתת בעלי חיים למעט המתת בעלי חיים הנעשית לצרכי מאכל אדם;

(4) אילוף בעלי חיים;

(5) תערוכות, הצגות ותחרויות של בעלי חיים;

(6) טיפול בבעלי חיים למטרות נוי שיש בו חיתוך ברקמה חיה.

20. בתוספת השניה לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, אחרי פסקה (16) יבוא:

"(17) חוק צער בעלי חיים, התשנ"ד-1993, בסיוגים האמורים בסעיף 15 לחוק האמור."

21. סעיף 495 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 - בטל. ביטול

22. חוק זה לא יחול על ניסויים בבעלי חיים, ועליהם יחול הדין הקודם. סייג לתחולה

23. תחילתו של סעיף 15 ששה חודשים מיום פרסומו. תחילה

יעקב צור
שר החקלאות

יצחק רבין
ראש הממשלה

שבח וייס
יושב ראש הכנסת

עזר וייצמן
נשיא המדינה

⁷ סי"ח התשנ"ב, עמ' 230.

⁸ ע"ר 1937, תוס' 1, עמ' 137.

⁹ סי"ח התשט"ז, עמ' 79.

¹⁰ ע"ר 1940, תוס' 1, עמ' 191.

¹¹ סי"ח התשל"ז, עמ' 226.

